

I. ВОВЕДНИ ОДРЕДБИ**Значење на одделни изрази во овие услови**

- 1) **осигурувач** - е правно лице кое според Законот за осигурување е регистрирано за обавување на дејности од осигурување во Република Македонија - Кроација осигурување А.Д. Друштво за неживотно осигурување Скопје;
- 2) **договорувач на осигурување** - е лице кое со осигурувачот склучува договор за осигурување;
- 3) **осигуреник** - е Друштво за обезбедување на имоти и лица чија што одговорност е покриена со осигурувањето;
- 4) **трето лице** - е корисник на осигурување кое ќе претрпи штета од осигуреникот при вршење на дејноста Обезбедување на имоти и лица;
- 5) **полиса** - е исправа за склученото осигурување;
- 6) **премија за осигурување** - е износ што договорувачот на осигурувањето го плаќа на Осигурувачот согласно договорот за осигурување - полисата;
- 7) **извор на опасности** - професионална дејност на Друштва за обезбедување имоти и лица, кои што според Закон се регистрирани за обавување на истата.

II. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ**Предмет на осигурување****Член 1**

- (1) Предмет на осигурување согласно на овие Услови е професионална одговорност на Друштва за обезбедување на имоти и лица, за причинети штети кои ќе ги предизвикаат на трети лица поради уништување или оштетување на ствари како и поради смрт и повреда на трети лица, при обавување односно вршење на дејноста обезбедување согласно Законската регулатива за обезбедување на имоти и лица.
- (2) Со ова осигурување, законската одговорност на осигуреникот е покриена за штети кои ќе настанат и кои ќе ги пријави за време на траење на осигурувањето, а кои се настанати како последица од не предвидлив, неочекуван и не познат настан во вид на пропуст или грешка од небрежност од страна на вработените на осигуреникот, при вршење на дејноста Обезбедување.
- (3) Со надомест на штета се опфаќаат сите оштетени кои имаат својство на трети лица според овие Услови, во време на траење на осигурувањето.
- (4) Како трети лица не се сметаат лица кои се учесници или извршители на одредени дејства (кражба, упад, физички напад и сл.) против кои се изведува акција за обезбедување, како и лица вработени кај осигуреникот.

Штети исклучени од осигурување**Член 2**

- 1) Со осигурувањето не се опфаќаат штети кои се причинети со намера, измама и грубо невнимание од страна на осигуреникот односно неговите вработени.
- 2) Одговорност на осигуреникот врз основа на договорено проширување на неговата одговорност за случаи за кои, инаку по Закон на одговара.
- 3) Штети кои настанале како последица на свесно постапување спротивно на прописите и правилата по кои се обавува дејноста како извор на опасност од полисата.

**ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА
ОДГОВОРНОСТ НА ДРУШТВА ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ИМОТИ И
ЛИЦА**

- 4) Штети на туѓи ствари причинети при обавување на осигураната дејност, освен ако до штетата дошло поради настан кој е во посредна врска со професионални пропуштања на осигуреникот.
- 5) Одговорност за штети кои што се во непосредна или посредна врска со користење на нуклеарна енергија.
- 6) Штети како и исчезнување на ствари поради организиран грабеж или соучество од страна на вработено лице кај осигуреникот.
- 7) Штети кои би настанале со смрт или повреда на лица кои вршат одредени штетни дејствија (кражба, упад, физички напад и сл.) или пружање отпор при акција на обезбедување од страна на осигуреникот.
- 8) Исклучени од осигурување ќе бидат штети, доколку се констатира дека осигуреникот има вработено лица за вршење обезбедување кои не располагаат со соодветна Лиценца за обавување на таква дејност. Во оваков случај договорот за осигурување се поништува, а пресметаната премија за искористениот период, осигурувачот има право да ја наплати.
- 9) За пропусти кои биле познати на осигуреникот во време на склучување на осигурувањето или не можеле да останат не познати.
- 10) Штети настанати од кражба.
- 11) Поради одземање на дозволата за обавување на дејност на осигуреникот.
- 12) Во тој случај осигурувањето престанува да важи од денот кога гласи забраната за работа на осигуреникот. Во сите случаи кога не може да се утврди одговорноста на осигуреникот т.е. кога согласно законските прописи се докаже дека за настанат штетен настан не е одговорно Друштвото за обезбедување.
- 13) За штети на ствари и лица поради загадување воздух, тло и вода.
- 14) За штети настанати од сите други ризици кои не се опфатени со овие Услови за осигурување.

Сума на осигурување

Член 3

- (1) Сума на осигурување претставува горната граница на обврските на осигурувачот по еден осигурен случај и истата е изразена во полисата во денари.
- (2) До колку настанат повеќе штети, кои произлегуваат од ист штетен настан и кои временски се поврзани, а ја надминуваат сумата на осигурување, обврската на осигурувачот е до сумата на осигурување.
- (3) Осигуреникот може да договори сума на осигурување според Тарифата за осигурување на професионална одговорност на друштва за обезбедување имоти и лица.
- (4) По настанувањето на осигурен случај и исплата на оштетата, осигурувањето останува во сила во висина на сумата на осигурување од полисата.

Извор на опасност

Член 4

- (1) Извор на опасност претставува професионалната дејност на осигуреникот, Обезбедување на имоти и лица, за која е регистриран и добил дозвола за обавување на истата согласно законските прописи.

Осигурен случај

Член 5

- (1) Осигурен случај според овие Услови претставува професионалната законска одговорност на Друштвата за обезбедување на имоти и лица, за пропусти или грешки од небрежност при вршење на дејноста обезбедување, со што ќе предизвика штета на трети лица.
- (2) Се смета дека осигурениот случај настанал оној момент кога се остварил штетен настан врз основа на кој би можело да се истакне оштетно барање од трето лице.
- (3) Осигурениот случај треба да биде иден, неизвесен и независен од исклучива воља на осигуреникот. Се смета дека осигурениот случај настанал тогаш кога е сторено дејствие, односно настанало пропуштање при обавување на дејност означена во полисата, со кое е предизвикана штета на трето лице.

III. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Склучување на договор за осигурување

Член 6

- (1) Договорот за осигурување се склучува врз основа на усмена или писмена понуда, а склучен е кога договорувачите ќе потпишат полиса за осигурување.
- (2) Усмената понуда упатена на осигурувачот за склучување на договор за осигурување не ги обврзува ни понудувачот ниту пак осигурувачот.
- (3) Ако осигурувачот во врска со примената писмена понуда побара било какво дополнување или измена, како ден на прием на понудата ќе се смета денот кога осигурувачот ја примил бараната дополна или измена, односно кога ќе биде известен за прифаќање на неговите услови.

Почеток и престанок на осигурувањето

Член 7

- (1) Обврската на осигурувачот започнува по истек на 24-от час од денот кој во договорот за осигурување е означен како почеток на осигурувањето.
- (2) Обврската на осигурувачот престанува со истекот на 24-от час од денот кој во договорот за осигурување е наведен како ден на истек на осигурувањето.
- (3) Осигурувањето престанува да важи со престанок на вршење на дејноста обезбедување поради одземање на лиценцата за работа и поради други законски акти.

Плаќање на премија

Член 8

- (1) Договорувачот на осигурувањето, премијата за осигурување ја плаќа веднаш при склучување на договорот за осигурување, ако поинаку не е договорено.

Обврска на осигуреникот кога ќе настане осигурениот случај

Член 9

- (1) Осигуреникот е должен да го извести веднаш осигурувачот, а најдоцна во рок од 3 дена од денот на настанувањето на штетата, односно пријавувањето на оштетното побарување од оштетениот.
- (2) Осигуреникот е должен на осигурувачот да му овозможи увид во документацијата со аргументирани факти кои се потребни за утврдување на причината и висината на штетата.

- (3) Осигуреникот е должен да го извести осигурувачот и да достави наод од надлежен орган, кога барањето за надомест на штета против него е истакнато преку суд. Осигуреникот не е овластен без претходна согласност од осигурувачот да се изјаснува по барањето, а особено да го признае потполно или делумно, да се спогодува или да изврши исплата.
- (4) Ако оштетениот поднесе тужба за надомест на штета против осигуреникот, тој е должен да го извести осигурувачот писмено во врска со штетниот настан, како и да се договорот околу водењето на спорот.
- (5) Во случај кога оштетениот со барањето за надомест на штета непосредно ќе му се обрати на осигурувачот, осигуреникот е должен да даде писмена изјава за причината за настанување на штетата и е должен да ги презентира сите документи и факти со кои располага, а кои се неопходни за утврдување на одговорноста за причинетата штета и оцена на основаноста на барањето, обемот и висината на штетата.
- (6) До колку осигуреникот не се придржува на обврските од овој член, самиот ќе ги сноси штетните последици кои ќе настанат поради тоа, освен ако тие би настанале и да се придржувал кон обврските.

Обврски на осигурувачот по поднесено барање од оштетено лице

Член 10

- (1) Во врска со поднесеното барање за надомест на штета од страна на оштетеното лице, осигурувачот има обврска:
 - заедно со осигуреникот да преземе одбрана од неосновани и претерани барања за надомест на штета (правна заштита);
 - да ја надомести настанатата штета (надомест на штета);
 - да ги надомести трошоците по судската постапка (надомест на судските трошоци).

Правна заштита

Член 11

- (1) Обврската на осигурувачот за давање правна заштита опфаќа:
 - водење спор во име на осигуреникот ако оштетениот остварува право на надомест на штета во процесната постапка;
 - давање во име на осигуреникот изјави кои што смета дека ќе бидат од корист за задоволување или одбрана од неосновано или претерано барање за надомест на штета.
- (2) Водењето на спорот може да му се довери на осигуреникот кој е должен да се придржува на упатствата кога се работи за неоправдани барања.
- (3) Осигурувачот е овластен да одбие да води спор во име на осигуреникот, ако оцени дека нема место за давање правна заштита и во случај кога висината на надоместот на штетата ја надминува сумата на осигурување.
- (4) Во случај осигурувачот на име надомест на штета да ја исплатил сумата на осигурување пред покренување на спорот, престанува и неговата обврска на правна заштита.

Надомест на штета

Член 12

- (1) Осигурувачот го исплатува надоместот на штета во рок од 14 дена сметано од денот кога ја утврдил својата обврска и висината на таа обврска.
- (2) До колку при разгледување на барањето се утврди дека осигуреникот не ги доставил сите докази и факти битни за утврдување на основот и висината на штетата, осигурувачот нема да изврши исплата на штета.

Надомест на трошоците по постапката

Член 13

- (1) Ако спорот е воден со знаење и согласност на осигурувачот со осигурувањето се покриени и трошоците на спорот, доколку заедно со надоместот на штетата не ја надминуваат сумата на осигурување.
- (2) Трошоците за кривичната постапка, како и трошоците за застапување на осигуреникот, осигурувачот не е во обврска да ги надомести.
- (3) Кога ќе ја изврши својата обврска со исплата на сумата на осигурување, осигурувачот се ослободува од сите понатамошни давачки во име на надомест на штета и трошоци.

Непосредно барање од оштетено лице

Член 14

- (1) Ако оштетеното лице, своето барање и тужба за надомест на штета ги упати само спрема осигурувачот, осигурувачот е должен да го извести осигуреникот и да го повика да ги презентира сите потребни докази, а осигуреникот е должен да преземе мерки заради заштита на своите интереси.
- (2) До колку во случајот од претходниот став осигурувачот одлучи да исплати надомест на оштетениот во потполност или делумно, должен е за тоа да го извести осигуреникот.

Утврдување и процена на штета

Член 15

- (1) Штетата ја утврдуваат и проценуваат заедно осигуреникот и осигурувачот со оштетениот, односно нивни овластени претставници.
- (2) Штетата се утврдува и проценува врз основа на уредна документација достапна на увид на овластениот претставник на осигурувачот, а согласно на Законот за облигациони односи и Законот за вршење на нотарски работи.

Вештачење на штета

Член 16

- (1) До колку при утврдување и проценување на штетата не се согласат договорните страни и оштетениот, може да побараат штетата да се утврди и процени по пат на вештачење.
- (2) Секоја од договорните страни и оштетениот писмено го именува својот вештак. За вештаци може да се именуваат лица кои се во работен однос со осигуреникот и осигурувачот, како и лице овластено од оштетениот (комисиска процена), а кои не учествувале во претходната проценка.
- (3) Пред почетокот на вештачењето, именуваните вештаци бираат трет вештак како претседател, а кој е со високо

образование и не е во работен однос кај договорните страни. Претседателот дава стручно мислење по спорните прашања на вештаците.

- (4) Предмет на вештачење можат да бидат само спорни факти. Кои спорни факти ќе бидат предмет на вештачењето, како и постапката за вештачење, конкретно ги определуваат договорните страни со писмен договор за вештачење.
- (5) Секоја договорна страна и оштетениот ги сноси трошоците за својот вештак, а за претседателот ги сносат сите страни рамномерно.

Висина на надомест на штета

Член 17

- (1) Висината на надоместот на штета не може да биде поголема од штетата што оштетениот ја претрпел со настанување на осигурениот случај.
- (2) Надоместот на штета и судските трошоци се исплатуваат најмногу до договорената сума на осигурување, со што престанува и обврската на осигурувачот.

Франшиза

Член 18

- (1) Осигуреникот задолжително учествува во секоја штета со 10% од утврдената висина на штетата.
- (2) Ако осигуреникот договори франшиза поголема од задолжителната, се намалува и премијата за осигурување во зависност од договорениот износ согласно Тарифата.

Право на регрес

Член 19

- (1) Осигурувачот задржува право на регрес од осигуреникот, во случај кога дополнително ќе се утврди дека штетата е предизвикана со намера, измама или грубо невнимание, а за која, на осигурувачот од страна на осигуреникот не му се презентирани точни и вистинити податоци, односно докази за надомест на штета.

Застарување на побарувањето

Член 20

- (1) Побарувањата за надомест на штета по склучениот договор за осигурување, застаруваат во рок од три години, сметано од денот кога настапил осигурениот случај.

Територијално важење на осигурувањето

Член 21

- (1) Со осигурувањето се опфатени осигурени случаи што ќе настанат на територијата на Република Македонија.

Надлежност на судот во случај на спор и примена на законите

Член 22

- (1) За споровите кои ќе произлезат од примената на овие Услови ќе решава стварно надлежниот суд во седиштето на осигурувачот.
- (2) За односите помеѓу договорните страни се применуваат одредбите од Законот за облигационите односи, Општите и Посебните услови за осигурување. Општите услови важат во оној дел кој не е во спротивност со Посебните услови за осигурување на професионална одговорност на Друштва за обезбедување имоти и лица.

Важност на Општите услови за осигурување на имоти

Член 23

- (1) На осигурувањата склучени според овие Услови се применуваат и Општите услови за осигурување на имоти до колку не се во спротивност со овие Услови.

Правна поука

Член 24

- Доколку осигуреникот или корисникот на осигурување не се задоволни од првостепената одлука, имаат право да поднесат приговор во рок од 8 (осум дена) до Комисијата која одлучува по приговори.
- Договарачот, осигуреникот или корисникот на осигурувањето, можат да достават жалба во однос на осигурувачот до Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО), како орган надлежен за супервизија на друштвата за осигурување.
- Во случај на спор помеѓу договоруваачот на осигурувањето, односно осигуреникот и осигурувачот, надлежен е стварно надлежниот суд според местото на склучување на договорот за осигурување.

Претседател на Одбор на директори

Иван Фабијанчиќ